ОБЩИНСКИ СЪВЕТ- НОВА ЗАГОРА
Вх.№ РД-09-314/11-11-26 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – НОВА ЗАГОРА

ОТ
КРЕМЕНА ПЕТРОВА
Общински съветник в Общински съвет – Нова Загора

СТАНОВИЩЕ

По обществена консултация № 12887-К относно проекта на Правила за реда за провеждане на лични срещи с лица, осъществяващи представителство на интереси, и за поддържане на публичен календар на срещите в Общински съвет – Нова Загора

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с публикувания за обществена консултация проект на Правила представям настоящото становище, основано както на разпоредбите на Закона за прозрачност при представителство на интереси (ЗППИ), така и на практическите аспекти от изпълнението на задълженията ми като общински съветник.

Подкрепям въвеждането на ясни правила за прозрачност и отчетност на контактите с представители на интереси. Считам, че обществото има право да знае кой се стреми да влияе върху публичните решения, какви интереси представлява и какви промени предлага.

Същевременно съм убедена, че прозрачността не трябва да се превръща в основание за ограничаване на непосредствения диалог между общинските съветници и гражданите.

Именно от тази гледна точка намирам за необходимо да поставя няколко съществени въпроса, които според мен не са достатъчно отчетени при изготвянето на проекта.

I. Прозрачността не се определя от мястото на срещата

Още при разглеждането на допълнението на Етичния кодекс на общинските съветници на заседанието от 29 октомври 2026 г. изразих позицията си, че въвеждането на ясни правила за взаимодействие с представители на интереси е необходимо, но ограниченията относно мястото на срещите следва да бъдат прецизирани.

Това мое изказване е отразено в Протокол № 46 от същата дата.

Въпреки поставените въпроси, с Решение № 708 от 29.10.2026 г. беше прието допълнението на Етичния кодекс, което задължава общинските съветници да провеждат срещи с представители на интереси само в служебни

помещения в сградата на Общината или в рамките на определени официални форми на участие.

Сега чл. 4 от предложения проект не само възпроизвежда това ограничение, но го обвързва и с официалното работно време на административното звено.

Считам за необходимо да се отчете спецификата на дейността на общинския съветник.

Общинските съветници не изпълняват функциите си единствено в административната сграда. Работата им предполага посещения в населените места, срещи с граждани и организации, запознаване с конкретни проблеми на терен и разговори с представители на различни обществени и професионални общности.

Нерядко тези контакти се осъществяват извън обичайното работно време на администрацията.

Съгласно чл. 36, ал. 1, т. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация общинският съветник има задължение да поддържа връзки с избирателите.

ЗППИ изисква контактите с представители на интереси да се осъществяват по регламентиран и общодостъпен ред и да бъдат публично проследими, но не предвижда изрично всички лични срещи да се провеждат в конкретна административна сграда или в рамките на работното време на обслужващото звено.

Възниква основателният въпрос защо мястото на срещата е възприето като определяща гаранция за прозрачност.

Ако срещата е предварително заявена, участниците са идентифицирани, представляваният интерес е известен и информацията е надлежно документирана и публикувана, каква допълнителна прозрачност осигурява обстоятелството, че разговорът се провежда в сградата на Общината, вместо на друго предварително обявено и подходящо място?

Предлагам:

Да бъде извършена повторна оценка на необходимостта и пропорционалността на ограничението по чл. 4 от проекта, като вносителят представи конкретна правна и фактическа обосновка за изискването срещите с представители на интереси да се провеждат единствено в служебни помещения и в рамките на официалното работно време.

Обстоятелството, че аналогично ограничение вече е въведено в Етичния кодекс с Решение № 708 от 29.10.2026 г., не означава, че неговата необходимост и пропорционалност са безспорни. Още при приемането му бяха изразени

аргументирани възражения, които не следва да бъдат пренебрегвани при последващото уреждане на реда за провеждане на срещите.

Считам, че преди окончателното приемане на новите Правила Общинският съвет следва да разгледа възможността за изменение на чл. 9а, ал. 2, т. 1 от действащия Етичен кодекс, вместо механично да възпроизвежда вече прието ограничение, което не е изрично наложено от ЗППИ.

В тази връзка предлагам да бъде инициирана отделна процедура за изменение на посочената разпоредба, като успоредно с това се преработи чл. 4 от проекта на Правила. Новата уредба следва да допуска провеждането на срещи и на други предварително съгласувани, подходящи места, включително в населените места от общината, както и чрез официално обявени средства за дистанционна комуникация.

Тези възможности следва да бъдат подчинени на единен, публично достъпен ред, гарантиращ равнопоставеност на заинтересованите лица, идентифициране на участниците, документиране на обсъжданите въпроси и своевременно отразяване на срещите в публичния календар.

Целта на предложението не е да се отслабят изискванията за прозрачност, а да се гарантира тяхното изпълнение по начин, който не създава неоправдани ограничения пред представителните функции на общинските съветници и достъпа на гражданите до тях.

II. Не всяка среща с граждани е представителство на интереси

Особено важно е правилата да не създават условия за смесване на две различни дейности – представителството на интереси по смисъла на ЗППИ и изпълнението на обичайните представителни функции на общинския съветник.

В практиката гражданите търсят съдействие по различни въпроси – състояние на общинска инфраструктура, управление на общинско имущество, проблеми с обществени услуги, организация на движението, благоустройство, опазване на околната среда и други.

Не всеки подобен контакт е насочен към въздействие върху нормативен или общ административен акт.

Решаващо значение следва да имат конкретната цел на комуникацията, характерът на представлявания интерес и видът на акта, върху който се търси въздействие.

Считам, че липсата на достатъчно ясно разграничение може да доведе до неправилно прилагане на ограниченията и до неоправдано затрудняване на гражданското участие.

Възможни са и ситуации, при които първоначално разговорът е свързан с конкретен местен проблем, но впоследствие се поставя въпрос за изменение на общинска наредба.

Затова правилата следва да предвиждат практически приложим начин за разграничаване на тези случаи, без общинският съветник да бъде поставян в положение да избягва всякакви предварителни контакти поради опасение от нарушение.

Предлагам:

В глава първа да бъде включена изрична разпоредба, която определя, че Правилата се прилагат само при наличие на законовите признаци за представителство на интереси по чл. 3 и чл. 4 ЗППИ.

Да се предвиди също, че когато при обичаен контакт бъде поставено искане, представляващо въздействие върху акт по чл. 3, ал. 1 ЗППИ, общинският съветник насочва последващото обсъждане към установения официален ред, без това да препятства разглеждането на първоначално поставения граждански проблем.

III. Недопустимо е ограниченията да препятстват гражданския контрол върху общинската собственост

Особено внимание заслужава чл. 3, ал. 3, т. 4 от проекта, който предвижда отказ от среща, когато предметът ѝ засяга обществена поръчка, процедура за отдаване под наем или продажба на общинско имущество или висящо производство.

Считам, че тази разпоредба е формулирана прекалено широко.

Управлението и разпореждането с общинска собственост са въпроси с непосредствено значение за местната общност.

Гражданите имат основателен интерес да поставят въпроси, да изразяват несъгласие и да предлагат алтернативни решения, когато се обсъжда продажба или друг начин на разпореждане с общински имоти.

Това не следва да се приравнява на неправомерно въздействие върху конкретна процедура.

От друга страна, когато се провежда конкретен търг или обществена поръчка, следва да се спазват специалните законови изисквания за равнопоставеност и недопускане на неправомерно влияние.

Тези две хипотези трябва ясно да бъдат разграничени.

Не намирам за обосновано среща, на която граждани поставят въпроси относно целесъобразността на разпореждане с общинска собственост, да бъде

отказвана единствено поради това, че темата засяга продажба или отдаване под наем.

Освен това конкретните индивидуални процедури по разпореждане с имущество не попадат автоматично в приложното поле на ЗППИ.

Предлагам чл. 3, ал. 3, т. 4 да бъде преработен, като се разграничат срещите по въпроси от обществен интерес от контактите, които биха нарушили специален законов ред за провеждане на конкретна процедура.

Отказът следва да се обвързва с наличие на конкретна законова пречка, а не единствено с обстоятелството, че темата засяга общински имот или обществена поръчка.

IV. Общинският съветник не следва да бъде поставян в административна зависимост при организиране на срещите си

Предложеният ред предвижда предварително заявление, служебна проверка и произнасяне по искането за среща в срок до 14 работни дни.

Считам, че подобна организация трябва да отчита както необходимостта от проверка на законовите предпоставки, така и самостоятелността на общинския съветник при упражняване на неговите функции.

Административното звено има задача да подпомага работата на Общинския съвет, а не да определя по целесъобразност с кого и кога избраните общински съветници да осъществяват законосъобразни контакти.

Съществен проблем създава и предложеният четиринадесетдневен срок.

В практиката на Общинския съвет нерядко възниква необходимост от обсъждане на въпроси непосредствено преди заседание на постоянна комисия или преди предстоящото гласуване на проект на акт.

В подобни случаи продължителната административна процедура може да направи срещата практически безпредметна.

Няма основание срокът за произнасяне да бъде толкова продължителен, ако са налице необходимите данни за участниците, представлявания интерес и предмета на срещата.

Предлагам:

Срокът за произнасяне по чл. 3, ал. 4 да бъде намален от 14 на 5 работни дни, като при предстоящо разглеждане на свързан проект се предвиди възможност за приоритетно организиране на срещата.

Да бъде изрично разграничена проверката за наличие на законови предпоставки, извършвана с административно съдействие, от решението на

съответния общински съветник дали и кога да проведе срещата при спазване на приложимия ред.

V. Необходимо е прецизиране и на забраната за посредническа дейност в Етичния кодекс

С Решение № 708 от 29.10.2026 г. в чл. 9б, т. 3 от Етичния кодекс беше въведена забрана общинските съветници да осъществяват посредническа дейност в полза на представители на интереси пред други държавни или общински органи, общински предприятия и търговски дружества с общинско участие.

Считам, че тази разпоредба поражда необходимост от допълнително тълкуване и прецизиране.

В работата си общинските съветници често поддържат контакти с компетентни институции, поставят въпроси, изискват информация, организират работни разговори и съдействат за изясняване на проблеми от обществен интерес.

Това само по себе си не представлява неправомерно посредничество.

Следва ясно да бъде разграничено неправомерното съдействие, насочено към осигуряване на необосновано предимство за определен частен интерес, от законосъобразното изпълнение на представителни и контролни функции.

Предлагам да бъде инициирана отделна процедура за прецизиране на чл. 9б, т. 3 от действащия Етичен кодекс, така че да се изключи възможността добросъвестното упражняване на законовите правомощия на общинските съветници да се квалифицира като нарушение.

VI. Не е оценено достатъчно въздействието на ограниченията върху гражданското участие

В приложената към проекта частична предварителна оценка на въздействието е посочено, че не са идентифицирани отрицателни въздействия.

Считам, че този извод се нуждае от допълнителна обосновка.

Ограничаването на личните срещи единствено до административната сграда и официалното работно време, както и предвиденият продължителен срок за произнасяне, имат реални организационни последици.

Те могат да затруднят представители на организации и граждански инициативи от населените места извън общинския център, както и работещи лица, за които посещението на администрацията в определените часове създава допълнителни затруднения.

Възможните последици не следва да бъдат пренебрегвани само защото не са пряко измерими във финансово изражение.

Необходимо е да се оцени дали предвиденият ред действително улеснява равнопоставения достъп, или създава допълнителни практически препятствия.

Предлагам частичната предварителна оценка на въздействието да бъде допълнена, като се разгледат организационните и социалните последици от ограниченията за място, време и предварително заявяване на срещите.

VII. Прозрачността следва да се прилага последователно спрямо всички органи на местната власт

Съгласно чл. 5, т. 5 ЗППИ задълженията за прозрачност при представителство на интереси се отнасят както до председателите на общински съвети и общинските съветници, така и до кметовете.

Отчитам, че настоящият проект урежда дейността на Общинския съвет, поради което не следва да регламентира организацията на срещите на кмета.

Въпреки това считам за необходимо обществото да разполага с ясна информация как ще бъде осигурена прозрачността на контактите с представители на интереси и при органа на изпълнителната власт.

Кметът участва в подготовката и внасянето на предложения за общински нормативни актове, които впоследствие се разглеждат и приемат от Общинския съвет.

Поради това проследимостта на външното въздействие върху съдържанието на тези предложения е също толкова съществена.

Предлагам да бъде предоставена публична информация дали в Община Нова Загора вече са утвърдени съответните етични правила и редът за провеждане и отразяване на срещите на кмета с представители на интереси и къде гражданите ще могат да се запознават с тази информация.

Поставям въпроса с оглед необходимостта от последователно прилагане на единен стандарт на прозрачност, а не като твърдение за неизпълнение на законови задължения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подкрепям целите на Закона за прозрачност при представителство на интереси и необходимостта от създаването на ясни организационни правила за неговото прилагане.

Считам обаче, че проектът в предложения му вид поставя прекомерен акцент върху предварителното административно разрешаване и мястото на срещите, вместо върху същинската цел на закона – публичността и

проследимостта на въздействието върху решенията на органите на местната власт.

Общинските съветници трябва да изпълняват задълженията си за прозрачност, но същевременно да разполагат с реална възможност да общуват с гражданите, да се запознават непосредствено с проблемите на местната общност и да изпълняват представителните си функции.

Поради изложеното предлагам:

1. Проектът на Правила да бъде преработен, като се прецизират приложното му поле, ограниченията за място и време на срещите, основанията за отказ и срокът за произнасяне.
2. Да се извърши повторна преценка на необходимостта и пропорционалността на ограниченията, които не са изрично предвидени в ЗППИ.
3. Да бъде инициирана отделна процедура за изменение на чл. 9а, ал. 2, т. 1 и прецизиране на чл. 9б, т. 3 от действащия Етичен кодекс на общинските съветници, допълнен с Решение № 708 от 29.10.2026 г.
4. Да бъде допълнена предварителната оценка на въздействието, като се отчетат практическите последици от предложените ограничения върху достъпа на гражданите и организациите.
5. Настоящото становище да бъде разгледано при окончателното изготвяне на проекта, като за неприетите предложения бъдат изложени конкретни мотиви в справката по обществената консултация.

Считам, че истинската прозрачност не се измерва с броя на административните процедури, през които трябва да премине един гражданин, за да бъде чут.

Тя се измерва с възможността обществото да знае кой влияе върху публичните решения, какви интереси защитава и как това влияние се отразява върху крайния резултат.

Необходимо е правилата да гарантират именно тази прозрачност, без да превръщат законния диалог между гражданите и техните избрани представители в административно препятствие.

С уважение, Kremena [redacted] Petrova

Digitally signed by Kremena [redacted] Petrova
Date: 2026.11.11 15:06:59 +02'00'

Кремена Петрова
Общински съветник